

Τ Ω Ν

ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

(ΕΚΔΙΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΒΑΣΙΛΕΥΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑ Α. ΑΝΣΕΑΣΜΟΥ.)

Ἄρθ. 7.

1837.

(Νοεμβρίου.)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΓΕΩΡΓΙΑ. Περὶ ἐμφυλλισμοῦ ἢ ἐμβολιασμοῦ τῶν δένδρων. — ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑ. — ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ. Ὁ Νεύθων. — ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΓΕΩΡΓΙΑ.

Περὶ ἐμφυλλισμοῦ ἢ ἐμβολιασμοῦ τῶν δένδρων (συνέχεια).

(Ἴδε Ἄρθ. 5 καὶ 6 τῆς Ἀνθολογίας.)

Τέλος πάντων ὅλα τὰ δένδρα, ἄνευ ἐξαιρέσεως, ἐμφυλλίζόμενα φέρουσι πλείυτερον μεγαλήτερον καὶ καλητέρας ποιότητος καρπὸν καὶ ὅσω συνεχέστερον ἐμφυλλίζονται, τόσῳ περισσότερον βελτιοῦται ἡ ποιότης των αὐτῆ. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ εἶναι τὸ ὠφελιμώτερον καὶ τὸ συνηθέστερον ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον σκοπεύει τις νὰ ἀπολαύσῃ, θέλει προσπαθήσομεν νὰ ἐξηγήσωμεν τοῦτο μόνον τὸ φαινόμενον. Ἄν δὲ εὐτυχίσωμεν νὰ ἀναπατάσωμεν μέρος τοῦ καταπατάσματος μὲ τὸ ὁποῖον ἡ φύσις εὐχερεστεῖται νὰ καλύπτῃ τὰς σπουδαιοτέρας ἐνεργείας τῆς, θέλομεν νομίσει ὅτι ἐστάθημεν ἀληθῶς χρήσιμοι εἰς τὴν ἐπιστήμην, διότι αἱ εἰκασίμας θέλουσι ὁδηγήσει ἀξιώτερόν τινα, ὅστις νὰ διαφωτίσῃ ὀλοκλήρως τὸ μέρος τοῦτο τῆς βοτανικῆς. Τότε ἡ πείρα συμφωνοῦσα μὲ τὴν θεωρίαν θέλει ὁδηγεῖ ἀδιστακτικῶς εἰς πράξεις μας πρὸς ἀνακάλυψιν σπουδαιοτέρων ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα εἰσέτι μᾶς εἶναι ἄγνωστα. Πρὸ πάντων δὲ πρέπει νὰ προορίσωμεν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐμβολιασμοῦ ἐπὶ τῶν καρποποιῶν ὀργάνων, καὶ νὰ μὴ ἀποδεχόμεθα εἰμὴ ὅσα ἡ πείρα ἐβεβαίωσεν.

Α'. Εἶναι βέβαιον ὅτι τὰ πολύχυμα περικάρπια ὄλων τῶν πυρηνωδῶν καρπῶν καὶ πολλῶν ἄλλων, ὅσα προέρχονται ἀπὸ τὰ ἐμφυλλισθέντα δένδρα τοῦ αὐτοῦ εἶδους μάλιστα, εἶναι σχεδὸν κατὰ τὸ ἐν τρίτον μεγαλήτερα, παρὰ ἐκεῖνα ὅσα προέρχονται ἀπὸ τὰ μὴ ἐμφυλλισθέντα.

Β'. Οί σπόροι όχι μόνον δὲν ἐξαλλοιοῦνται ἕνεκα τῆς ἀναπτύξεως τοῦ περικαρπίου, ἀλλὰ ἐξ ἐναντίας γίνονται μεγαλύτεροι, μένουν ἴσοι κατὰ τὴν ποσότητα καὶ εἶναι φύσιμοι ὡς καὶ πρότερον. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἔχει καὶ τινὰς ἐξαιρέσεις, τὰς ὁποίας θέλει ἀναφέρομεν ἐπομένως.

Γ'. Ὁ ἐμφυλλισμὸς ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὸν χυμὸν τοῦ καρποῦ, ἀποτελῶν αὐτὸν γλυκύτερον καὶ εὐωδέστερον, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡδονικώτερον· ἀλλὰ τοῦτο γίνεται ἀπλῶς διὰ τῆς ἐξαλλοιώσεως τῶν καυλῶν, καὶ ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τῶν χυμῶν τοῦ ὑποκειμένου (sujet). Συγγραφεῖς τινες ἀξιῶσιν ὅτι τὸ ὑποκείμενον δένδρον μεταποιεῖ τὸν χυμὸν τοῦ ἐνοφθαλμισθέντος καρποῦ, καὶ μάλιστα ὅτι τὸν μεταβάλλει, ἐπιφέροντες, ὅτι ἡ κλαυδιανή (1) λεγομένη κοκκυμηλέα ἐνοφθαλμιζομένη εἰς πολλὰς διαφορὰς (variétés) ἀγριοκοκκυμηλέων τοῦ αὐτοῦ εἶδους, εἰς τινὰς μὲν τούτων γίνεται ἄχυμος καὶ ἄνοσος· εἰς ἄλλας δὲ γίνεται εὐχυμωτάτη καὶ νοστιμωτάτη· ὅτι ἡ κέρασος ἐμφυλλιζομένη εἰς διάφορα εἶδη ἀγριοκεράσων ἀποκτᾷ γεῦσιν πολλὰ διαφορετικὴν. Ἀλλ' ἡμεῖς, ἀφοῦ ἐκάμαμεν πολλὰς δοκιμὰς, ἐπιπλορορηθήμεν ὅτι ἠπατήθησαν. Θέλομεν δὲ ἐφεξῆς ἀναπτύξει τὰ ἀποτελέσματα τῶν παρατηρήσεών μας.

Ὅλα τὰ μέρη ἐξ ὧν συντίθενται τὰ πλεῖστα γένη τῶν φυτῶν καὶ μάλιστα ὅσα φύονται ἀπὸ κλωνῶν, ἐκ παρασπάδος, ἐκ μόσχεύματος, κατώρυγος ἢ καταβολάδος, ἐπιδεικτικὰ ὄντα ἐνοφθαλμισμοῦ, εἶναι προικισμένα, ἕνεκα τοῦ ἰδιαίτερου ὀργανισμοῦ τῶν χυμοφόρων ἀγγείων αὐτῶν, μὲ τὴν δύναμιν νὰ κατεργάζωνται τοὺς θρεπτικούς χυμούς τοὺς μετοχτερομένους παρ' οἷας δὴ ποτε ὕλης, καὶ νὰ τοὺς ἐξομοιοῦν κατὰ τὴν ἐκείνου ἰδίαν φύσιν, χωρὶς νὰ διατηρήσουν οὐδέποτε οἱ χυμοὶ οὗτοι τὴν παραμικρὰν ἀναλογίαν μὲ τὴν προτέραν αὐτῶν φύσιν. Ἡ μόνη ἐπιρροή, τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπὶ φυτοῦ τινος εἶναι τὸ νὰ προξενήσουν μεγαλύτεραν ἀνάπτυξιν εἰς τὴν βλάστησίν του, ἂν οἱ χυμοὶ ᾖναι ἄφθονοι, καὶ τοῦτο, διότι τὸ φυτὸν οἰκειοποιεῖται πλειοτέραν ποσότητα. Τοιοῦτοτρόπως ἐν δένδρον, τὸ ὁποῖον ἐφυτεύθη εἰς καλὴν γῆν, θέλει αὐξήσει ἀσυγκρίτως τῷ λόγῳ καλῆτερον παρὰ τὸ πεφυτευμένον εἰς μετρίαν ἢ κακὴν γῆν.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη τῆς φυτικῆς φυσιολογίας εἶναι ἀποδεδειγμένη ἐκ πείρας·

(1) Prune de reine-claude ὀνομάζουσιν οἱ Γάλλοι τὸ καλλίστον τοῦτο εἶδος τῆς κοκκυμηλέας, τὸ ἐπιπὼν εὐχῆς ἔργον εἶναι νὰ πολλαπλασιασθῇ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα· φέρει δὲ κερπὸν μέγιστον, πρᾶσινον, πρᾶσινον, πρᾶσινον, πολὺχυμον καὶ νοστιμώτατον.

καὶ τινόντι δὲν ἐνοσοῦμεν τῇ ἀληθείᾳ πῶς ἐδυνήθησάν τινες· νὰ ἀμφιβιάλωσι καὶ νὰ διετάσωσιν ἂν ὁ χυμὸς τοῦ ὑποκειμένου δένδρου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐνοφθαλμισαν ἢ ἐμφυτεύσαν ἡδύνατο νὰ ἔχη ἐπιρροὴν τινὰ ὡς πρὸς τὴν μορφήν, ὡς πρὸς τὸ χρῶμα καὶ τὸν χυμὸν τοῦ καρποῦ, ὥστε νὰ προάξῃ νέον τι εἶδος, ἢ τοῦλάχιστον νέαν τινὰ διαφορὰν. Ὁ χυμὸς τοῦ ὑποκειμένου ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ ἢ τοῦ ἐμφυτεύματος ἀπαραλλάκτως ὡς ἐνεργοῦσιν οἱ θρεπτικοὶ χυμοὶ τῆς γῆς ἐπὶ τινος φυτευθέντος κλάδου ἢ ἐπὶ τινος κατώρυγος (καταβολάδος). Οἱ προμηθευόμενοι εἰς τὸ φυτὸν χυμοὶ οὗτοι, εἴτε ἐξ ἀργιλώδους γῆς πηγάζουσιν εἴτε ἐκ πυρίτιδος, σπητρωδούς, τιτανώδους, ἀμμώδους, κοκκώδους (γρανιτικῆς), φυτικῆς ἢ ζωϊκῆς (μελαγγείου), ἅμα ἀπορροφηθῶσιν ἀπὸ ἐμφυτεύθεν εἰς αὐτὰς δένδρον μεταβάλλονται καὶ μετουσιώνονται κατὰ τὴν οἰκείαν ἐκάστου φύσιν, χωρὶς νὰ μετέχωσι παντάπασιν τῆς προτέρας αὐτῶν φύσεως· ὥστε καὶ ὁ οὐδερκεστατος ὀφθαλμὸς δὲν θέλει δυνῆθαι νὰ ἀνακαλύψῃ οὐδεμίαν διαφορὰν κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὴν μορφήν τῆς ὑφῆς δύο κατωρύγων τοῦ αὐτοῦ εἶδους, αἱ ὁποῖαι βλαστάνουσιν εἰς γαίας διαφόρου φύσεως.

Ἄρα ὁ ἐνοφθαλμισμὸς ἢ ἡ ἐμφύτευσις δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ ἐν μόσχευμα, τὸ ὁποῖον ἀντὶ νὰ φυτευθῇ εἰς τὴν γῆν καὶ νὰ ἀπορροφᾷ τοὺς θρεπτικούς χυμούς διὰ τῶν ριζῶν, ἐμφυτεύεται εἰς φλοιὸν τινὰ, τοῦ ὁποίου τοὺς θρεπτικούς χυμούς ἀπορροφᾷ, συναρμύζων τὰ χυμοφόρα ἀγγεῖά του μὲ τὰ τοῦ ὑποκειμένου, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, τὸ ἐνοφθαλμισμα εἶναι ὡς παράσιτον φυτὸν, ζῶν μὲ τοὺς χυμούς ἐνὸς ἄλλου, χωρὶς νὰ ἀποτελέσῃ οὐδέποτε μετ' αὐτοῦ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἄτομον.

Διὰ νὰ βεβαιωθῇ τις περὶ τοῦ δόγματός μας, ἄς λάβῃ ἐμφυτευμένον τι δένδρον εἰς ὑπαιανθή ποτε ἡλικίαν καὶ ἂν ᾔθελεν εἶσθαι, καὶ ἀροῦ ἀποσπᾶσθαι τὸ ἐμφυτεύμα θέλει πληροφορηθῇ ἀδιστακτικῶς, ὅτι αἱ ἴνες καὶ αἱ κτηδόνες τῶν χυμοφόρων ἀγγείων τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἐμφυτεύματος εἶναι ἐπιτιθεμένα μὲν, ἀλλ' οὐδέποτε συνεχεῖς.

Ἰδοὺ καὶ ἄλλη ἰσχυροτέρα ἀπόδειξις· ἐὰν ὁ ἐνοφθαλμισμὸς δὲν ἦτο ἐπιθετος ἢ παράσιτος, ὅτε οὗτος ἐντίθεται π. χ. εἰς τὴν μέσθην τοῦ ὕψους τοῦ στελέχους τριετοῦς τινος ὑποκειμένου, ἔχοντος ἤδη ἐξ χιτῶνας ἢ στρώματα ξύλου, μετὰ εἴκοσι χρόνους ἔπρεπε πλέον νὰ μὴ ξεκολλᾷ, διότι ᾔθελον γενῆ τεσσαράκοντα χιτῶνες ξύλου μὴ διακοπτόμενοι ἀπὸ τῆς ρίζης τοῦ δένδρου μέχρι τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, οἱ ὁποῖοι ᾔθελαν περικαλύψῃ τοὺς πρώτους ἐξ, καὶ οὕτω ᾔθελαν ἐμπερικλεισθῆ ὑπ' αὐτῶν. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα

δεν έχει ούτω· διότι έκαστος χιτών του ξύλου άρχόμενος εκ της ρίζης δια-
τηρεί την ιδιαίτεράν φύσιν του υποκειμένου μέχρι του ένοφθαλμισμοῦ.
άμα δέ φθάση εις αυτόν, ή συνέχειά του διακόπτεται άμέσως, και αλλά-
ζει φύσιν· έτερος δέ χιτών πάντη διαφορετικός του πρώτου και της αὐτῆς
φύσεως με τον ένοφθαλμισμόν τον διαδέχεται και οικειοποιείται τους θρε-
πτικούς χυμούς του, χωρίς να επεκτείνεται ο πρώτος ούτε να συμπλέκων-
ται άμοιβαίως αϊ ένες των. Η έμφυτεία τέλος πάντων είναι τρόπον τινά
εφορροσμένη και ιδίως πως επικεκολλημένη.

Εκ τούτων πάντων συμπεραίνομεν, ότι ο χυμός του υποκειμένου δεν
έχει ούδεμίαν επιβροήν ως προς το σχήμα, τον χυμόν και το χρώμα των
καρπών· ότι δεν δύναται να εξαλλοιώση την φύσιν της έμφυτείας, και
ότι το υποκειμενον δεν έχει επιβροήν εις αὐτήν ειμή κατά την το μάλ-
λον και ήττον προμηθευομένην εις αὐτήν τροφήν, το όποϊον αναλογεί με
την επιβροήν γῆς τινος επί του μοσχειθεντός κλάδου, αναλόγως με την
καλήν ή κακήν ποιότητά της.

Δ'. Τα δένδρα επί των όποϊων ο έμφυλλισμός έχει πλειότερον αποτέ-
λεσμα ως προς την ανάπτυξιν του καρπού είναι ολιγοχρονιώτερα των
άλλων. Τα μήλα της λεγομένης χαμαιζήλου μηλέας (paradis) είναι με-
γαλήτερα· αλλά το δένδρον μόλις ζῆ εικοσιπέντε έτη· τα της γλυκῆς μη-
λέας είναι μικρότερα, αλλά το δένδρον γίνεται εύρωστότερον. Τα της
ήμερου (France) μηλέας είναι έτι μικρότερα, και το δένδρον ζῆ εκατόν
είκοσι έτη. Τα της άγριομηλέας είναι τα μικρότατα, αλλά το δένδρον ζῆ
διακόσιαι έτη.

Ε'. Όσο ή έμφυτεία αναπτύσσει το μέγεθος του καρπού, τόσο μάλλον
εμποδίζει την γενικήν ανάπτυξιν του δένδρου· το δε φαινόμενον τούτο
άκολουθεϊ τους νόμους της μακροβιότητος.

Ενόμισαν τινές ότι ξενικά τινά φυτά υπεξαιρουόντο από τας όποιās προ-
εϊέσαμεν γενικās άρχάς, φέροντες προς απόδειξιν την κοκκίνην και κι-
τρίνην παβίαν (1), αϊτινες έμφυτευόμεναι εις την ήπποκαστανέαν (άγριοκα-
σανιάν) αποκαθίστανται μακροβιώτεροι των εκ σπόρου προερχομένων, ως

(1) Η Παβία (aesculus pavia) είναι δένδρον παρόμοιον σχεδόν με την ήπποκαστανέαν,
καταγόμενον εκ της άρκτικής Ασίας και έγκληματισθὲν ήδη εις όλα τα μέρη της περρωτισμέ-
νης εύρώπης. Διαφέρει δε αὐτῆς κατά τα σκιαδοειδή άνθη της και τον έχινόν της (capsule),
οστις είναι ανάκωθος. Το δένδρον τούτο έχει τας άνωειρημένας δύο διαφοράς καταγομένας
από την Καρλίαν.

και ή άγρία όη ή άγριοσουρβιά, ως προς την της Λαπωνίας, κτλ. Αλλά
ήθελε μάς εϊσθαι πολλά εύκολον να αποδειξώμεν ότι, αν τα λεγόμενα ήναι
άληθῆ, είναι μικράι τινες άνωμηλίσαι, τας όποιās δυνατάι τις ν' αποδώση
εις ιδιαίτερας αιτίας, και δύναμεθα να επιβεβαιώσωμεν ότι τα εκ του
σπόρου προερχόμενα δένδρα είναι πάντοτε τα εύρωστότερα και διακοσμέτερα.
(Ακολουθεϊ.)

ΠΕΡΙ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Η επιστήμη αὐτη, ήτις δε έλάνθανεν τους παλαιούς Έλληνας, λαμβάνει
ωσαύτως τα όνόματα ταχυγραφία και ώκνηγραφία. Επινοηθεϊσα εις την
Γαλλίαν κατά το 1776 από τον Κουλόν-Θεβενότ, μετὰ δεκαετη σπουδήν
δοκιμασίαν και συγκατάθεσιν της άκαδημίας των έπιστημών, ή επιστήμη
αὐτη έλαβεν ήδη σημαντικās τελειότητας, όταν εις τα 1792 ο Κ. Βερτιν
εϊσήζε την στενογραφίαν του Σμουήλ Ταυλόρ και μετεγλώττισε το σύγ-
γραμμά του εκ του Άγγλικού, προσοικειώσας την μεθοδον με την γλωσσάν
τους, και βελτιώσας αὐτήν κατά πολλούς λόγους.

Δεν θέλομεν όμιλήσαι περι των τρόπων των μάλλον ή ήττον έντέχνων
και εύφυών, οϊτινες έπροτάθησαν άλληλοδιαδόχως· δια μόνον τον σκοπόν
της έπιτυχίας του να δυνηθώσιν οι άνθρωποι να προφάνουν τον προφορι-
κόν λόγον ενεργούντες τούτο δια του καλάμου· θέλομεν άρκεσθῆ εις το να
ένασχοληθώμεν εις τας μεθόδους του Κουλόν και του Βερτιν, οϊτινες μόναί
υπερίσχυσαν μέχρι τούδε εις το άντικείμενον της δημοσιεύσεως των συζη-
τήσεων του παραλαμένου, των δικαστικῶν άγορεύσεων και των δημοσίων
παραδόσεων των μαθημάτων των καθηγητών, την όποιαν ηύστώχησαν να
διαδώσωσιν με θαυμασίαν πιστότητα.

Το ένυπάρχον κοινόν μεταξύ των δύο μεθόδων, δεν είναι· ειμή ή αντι-
κατάστασις των γραμμάτων, των όποϊων το είδος είναι συμπεπλεγμένον
δια χαρακτηρών, των όποϊων ή σχεδιογραφία είναι εις τον έσχατον βαθμόν
άπλη και ταχεία. Εκτός τούτου δεν καταβάλλεται κάμμία προσοχή εις
την συνήθη ορθογραφίαν, εις όσον άφορᾷ τους ένάρθους ήρους.

Αλλά αϊ μεθόδοι αὐται διαφέρουν ούσιωδώς καθ' ένα βαθμόν· έπωφελη-
εις την στενογραφίαν του Βερτιν δεν σημειούν κανέν φωνήεν· τὰ σύμφωνα
μόνον συρράπτουν, και όταν θέλει τις ν' αναγνώση την αντίγραφην, πρέπει
ν' αναπληρώση την έλλειψιν ταύτην δια της διαγνώσεως του κειμένου.

Τούτο είναι τὸ πρῶτον ἄτοπον τῆς μεθόδου, καὶ οἱ γράφωντες, εἶναι δύσκολον ἀρκετὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ γραψίματος του, χωρὶς νὰ ἔχῃ προσκεκτῆμένην σημαντικὴν πρὸς τοῦτο ἔξιν, καὶ χωρὶς νὰ εἶναι προικισμένος μὲ ἰδιάζουσιν ἀγγίνοιαν. Αἱ λέξεις *mange et menage* εἶναι ἀπαρλλάκτως γεγραμμένοι, δηλοῦσι, *mngr* δύναται τις γράφων τὴν λέξιν *monstre* νὰ σημάξῃ τὴν λέξιν *ministre*, ὡσαύτως τὰς λέξεις *crime et creme, mere et mort*, κτλ.

Εἰς τὴν ταχυγραφίαν τοῦ Κουλόν σημειῶνουν μόνον τοὺς ἐνῆθρους ἤχους, μὴ κρατοῦντες σειρὰν, εἰμὴ τῶν προφερομένων γραμμάτων. Αἱ προφερόμεναι λέξεις σημειοῦνται διεξοδικῶς, ἐχούσης ἐκάστης συλλαβῆς ὡς δύναμιν ἐκφραστικὴν ἐν μόνον σύμβολον· εἶναι εὐκολώτερον λοιπὸν ν' ἀναγινώσκῃ τις τὸ γράψιμον τοῦτο, παρὰ τὸ ἐν χρῆσει, καθότι δὲν εὐρίσκει τις εἰς τοῦτο μήτε χαρακτῆρας, τοὺς ὁποίους ὀφείλει νὰ μὴ προφέρῃ, μήτε γράμματα τὰ ὅποια παρέχουν δύο ἢ τρεῖς προφοράς, τὸ ὁποῖον συμβαίνει πᾶσαν στιγμὴν εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. Πᾶν σύμφωνον σχηματίζεται δι' ἐνὸς συμβόλου ἢ σημείου, καὶ πᾶν φωνῆεν, ὡσαύτως· καὶ τὸ σύμβολον τοῦ φωνήεντος ἐνούμενον μὲ τὴν ἄκραν ἐκείνου τοῦ συμφώνου, δὲν ἀπαρτίζει, εἰμὴ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σημεῖον, τὸ ὁποῖον παριστᾷ τὴν συλλαβὴν. Βεβαίως ἐν παιδίον πᾶντη ἄμοιρον γραμμάτων, ἤθελε μάθη πλὴν βραχύτερα ν' ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ διὰ τῶν συμβόλων τούτων, παρὰ διὰ τῶν ἡμετέρων, καθότι δὲν ἤθελεν ἀπαντήσῃ κάμμιαν τῶν δυσκολιῶν ἐκείνων, αἵτινες φαίνονται ἐσπαρμέναι κατ' ἀρέσκειαν εἰς τὸ γράψιμον. Θέλει τις χάριν παραδείγματος νὰ ταχυγράψῃ τὴν λέξιν *bienfait* τὴν διαιρεῖ εἰς δύο μέρη *bien et fait*· τὸ πρῶτον σχηματίζεται ἀπὸ τὸ *b* καὶ τὸν ἐναθρον ἤχον *ien*· καὶ διὰ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο γραμμάτων *f* καὶ *e* παραποιῶν τὴν ὀρθογραφίαν καὶ γράφουν τὴν λέξιν οὕτως, ὡς νὰ ἦτο γεγραμμένη *bienfē*, μὴ προσέχοντες, εἰμὴ εἰς τὴν προφορὰν.

Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι, καὶ πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσῃ τις, ἀξία θαυμασμοῦ διὰ τὴν ἀπλοτητά της. Οἱ στενογράφοι ἐπιφέρουν τὴν ἀντιλογίαν, ὅτι ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι ὀλιγώτερον ταχεῖα τῆς ἰδικῆς των· καὶ ἐντοσοῦτῃ ὁ Κουλόν ἀντέγραφε τετρακοσίας σελίδας εἰς διάστημα δέκα ὥρων, καὶ ἡ θυγάτηρ του ἔγραφεν εἰσέτι μὲ περισσοτέραν ταχύτητα. Πόσοι ἄνθρωποι, καὶ εἶμαι ἐκ τοῦ αἰθιμοῦ ἐκείνων, ὑποβαλόντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν μάθησιν τῆς στενογραφίας διὰ κόπων σημαντικῶν, ἐθιάσθησαν νὰ παραιτηθῶσιν, μὴ δυνάμενοι ν' ἀναγινώσκωσι πᾶν ὅ,τι ἔγραπον, τὸ ὁποῖον κατέστασιν

ἀνωφελῆ τὴν ἀντιγραφὴν· καὶ αὐτοὶ οἱ στενογράφοι, οἵτινες γνωρίζουν ν' ἀναγινώσκωσι τὸ κείμενόν των, καθότι ὀλόκληρος ὁ βίος των εἶναι καθιερωμένος εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἐνασχολήσεως, δὲν εὐστοχοῦν, εἰμὴ δι' ἐργασίας ἐπιμύθου.

Εἰς τὴν ταχυγραφίαν ὄθεν ὀφείλομεν, καθ' ὅσον αὕτη μᾶς παρουσίασε δοκίμια ἀξιόλογα, ν' ἀποδώσωμεν πολλὴν χάριν, καθότι αὕτη μᾶς διαβιβάζει καθ' ἐκάστην τὰς ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπαγγελίας, τὰς τῶν δικηγόρων, τῶν συζητήσεων, κτλ. δύναται τις νὰ προῖδῃ ἐντεῦθεν, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλουν εὐρίσκεσθαι πλέον εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀντιγράφουν ἄκκιρα (*après coup*) κατὰ τὸ σύνθημα τὸ ταχυγραμμένον κείμενον, διὰ νὰ τὸ παραδώσιν εἰς τὸν τύπον· ἀρκεῖ ὁ συνθέτης νὰ γνωρίζῃ ν' ἀναγινώσκῃ τὸ γράψιμον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ποτὲ δύσκολον.

Ἡ ταχυγραφία παρουσιάζει εἰσέτι μίαν ἐπωφελῆ ἀφορμὴν· αὕτη μᾶς συγχωρεῖ τὴν συντομίαν τοῦ χρόνου, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἐκθέσῃ τις ἐγγράφως τὰς ιδέας του, καὶ ἐκείνην τῆς ἐκτάσεως αὐτοῦ τοῦ λευκοῦ χαρτοῦ, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζομεθα· μὲ τὸν τρόπον τοῦτον δύναται τις ὅλα τοῦ Βολταίρου τὰ συγγράμματα νὰ τὰ περιέξῃ εἰς ἕνα μόνον τόμον, χωρὶς νὰ βιασθῆ νὰ κάμῃ χρῆσιν μικροσκοπικῶν χαρακτῆρων, τῶν ὁποίων ἡ ἔποψις ἐπιφέρει ἐνόηλθιν· αἱ βιβλιοθήκαι ἤθελον εἶσθαι ὀλιγώτερον ἐκτεταμέναι, ἤθελον καθίστασθαι πλέον εὐχρηστοί, ἐὰν ἡ χρῆσις τοῦ τρόπου τούτου ἤθελε λάβῃ γενικωτέραν ἔκτασιν.

Δὲν πρέπει τις νὰ νομίσῃ, ὅτι ἡ ιδέα μου αὕτη ἀφορᾷ τὴν ἀφάνισιν ἢ ἐξάλειψιν τοῦ συνήθους γραψίματος, καὶ τὴν ἀντικατάστασιν του διὰ ταχυγραφικῶν συμβόλων· νομίζω μόνον, ὅτι εἶναι ἐπιθυμητὸν νὰ πραγματοποιηθῶν καὶ οἱ δύο τρόποι· οἱ τρόποι οὗτοι εἶναι δύο γλῶσσαι, τὰς ὁποίας ὀφείλει τις νὰ γνωρίζῃ, καὶ ἡ δευτέρα εἶναι εὐκολωτέρα, καθότι αὕτη εἶναι διόλου ὕλική.

Πάν ὅ,τι ἔλλειπει διὰ νὰ καταστήσῃ κοινὴν τὴν ταχυγραφίαν, εἶναι ἡ ἔλλειψις βιβλίων τετυπωμένων μὲ τοιαῦτα σύμβολα· ἡ μεγαλύτερα εἰς ταῦτα καθαριότης εἶναι ἀπαραίτητος, διὰ νὰ μὴ ἀπαντῶν οἱ πρωτόπαιροι προσκόμματα. Εἰς τοιαύτην περίστασιν ἡ λιθογραφία δὲν δύναται νὰ ὑποσχεθῆ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τούτου. Ἐξασκούμενός τις χρόνον τινα εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ κειμένου τούτου, θέλει εὐδοκίμησῃ ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὸ νὰ προφέρῃ τροχάδην καὶ μὲ εὐκολίαν· τὸ γράφειν θέλει καταστῆ ἀρκετὰ εὐκολον δι' ὅσονδήποτε ἔχοντα τὴν χειρὰ του ἐξησκημένην νὰ διευθύνῃ τὸν

κάλαιμον· και εάν τις δεν ήθελεν ευστοχήσῃ νά προσκτήσῃ τὴν ταχύτητα τοῦ γράφειν προφθάνων τὸν προφορικὸν λόγον, ήθελε τοῦλάχιστον ἀπολαύσῃ ἄλλα κέρδη, τῶν ὁποίων εἶναι εὐκολον νά συλλάβῃ τὴν ὠφέλειαν. Ἡ περὶ ταχυγραφικοῦ τύπου πρότασις καθυποβληθεῖσα εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἐμφυχώσεως ἐπιτροπὴν (société d'encouragement) ἀπὸ τὸν Κύριον Ιουμάρδ (Jomard), ἔλαβε τὴν πρέπουσαν παραδοχὴν, καὶ δυνάμεθα νά ἐλπίσωμεν ὅτι ἐντὸς μικροῦ θέλουσιν ἐγγραχθῆ μητραι καὶ θέλουσιν χυθῆ χαρακτῆρες ἐπιτηδευοὶ διὰ τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ τύπου.

Οἱ ἀναγνώσταί μας θέλουσιν μᾶς ὁμολογήσει χάριν, καθότι τοὺς θέτομεν εἰς κατάστασιν νά γίνουσι εἰδήμονες τῆς ταχυγραφίας, χωρὶς διδασκάλου συνδρομῆν. Νοθεῖσιν τινὲς μόνον εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ νά καταστήσουσι χρήσιμον τὸ παράδειγμα ἢ τὸν πίνακα τῶν συμβόλων, τὸν ὁποῖον ἰδίως διεγράψαμεν διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον, καὶ τὸν ὁποῖον προσαρτῶμεν εἰς τὸ παρόν μας ἄρθρον.

Ἡ πρώτη ἀριστερὰ κατὰ κάθετον στήλη περιέγει ἕκαστον τῆς γλώσσης μας ἑναρθρον λόγον, καὶ ἡ δευτέρα, τὸ σύμβολον δι' οὗ παρίσταται, ὅταν ἀκολουθῆται ἀπὸ τὸ ἄφρωνον e ἢ ἀπὸ ἓν σύμφωνον ἢ πρώτη γραμμὴ περι- κλείει τὰ φωνήεντα, καὶ ἡ δευτέρα τοὺς χαρακτῆρας, οἵτινες τοῖς εἶναι προσδιωρισμένοι, ὅταν εἶναι μόναι ὅταν, διὰ νά σχηματίσῃ τις μίαν συλλαβὴν εἰς ἑναρθρος λόγος ἀκολουθῆται ἀπὸ ἓν φωνήεν, ἢ ἀπὸ μίαν δίφθογγον, θέτουσιν τὸ σύμβολον τοῦ δευτέρου κατόπιν ἐκείνου τοῦ πρώτου, μὴν ἀπαρτίζον ἀπὸ τὸ σύνολον τοῦτο, εἰμὴ ἓν μόνον σημεῖον. Τοιοῦτοτρόπως πᾶσα συλλαβὴ εἶναι μία λέξις παριστανομένη δι' ἑνὸς συνεχοῦς σημείου, ὅστιςδὴποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν γραμμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ συνθέτουσιν. Χάριν παραδείγματος, διὰ νά γράψῃ τις τὴν λέξιν dent ἢ dans εἰς τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον σημαίνει τὸ de, προστίθεται τὸ παριστάνον τὸ en, χωρὶς παρατήρησιν τῆς ὀρθογραφίας τῆς λέξεως, καὶ μὴ ἀπαρτίζουσῶν τῶν δύο γραμμῶν, εἰμὴ ἓν μόνον συνεχὲς σημεῖον (trait continu).

Πρέπει τις νά παρατηρήσῃ, ὅτι τὰ σημεῖα ἄλλοτε μὲν περιέχονται μετὰ τῶν δύο παραλλήλων, περικλειόντων τὴν σωματότητα τοῦ γραψίματος, ἐνίοτε δὲ ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τῆς διαστάσεώς των· τὰ ai, é, ais, è, θεωροῦνται ὡς τῆς αὐτῆς φύσεως, καὶ παρίστανται διὰ τοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος.

Τὰ γράμματα c καὶ k λογίζονται, εἰς τὸν πίνακα, ὡς νά ἔχουν τὴν προφορὰν τὴν ὁποίαν τοῖς δίδει τις εἰς τὴν λέξιν clou, epingle· ὅταν

τοῦτα ἔχουν τὴν προφορὰν τῶν λέξεων citron, germe, τὰ ἀντικαταστῶν διὰ τῶν s καὶ j· ὅταν τὸ γράμμα s λαμβάνει τὴν δυνάμιν τοῦ z, καθὼς εἰς τὴν λέξιν rose, τότε τὸ γράφουσι οὕτως roze.

Τὸ h τὸ δασύ ἢ μὴ δὲν τὸ γράφουσι παντελλῶς, ἐκτὸς ἐὰν συνοδεύεται μὲ τὸ c, ὡς chemin, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην λαμβάνει σημεῖον διαφορητικόν. ἴδε πίνακα.

Τὰ τελικὰ σύμφωνα r, s, c, t, προφερόμενα ὡς εἰς τὰς λέξεις jour, race, κτλ. θέτουσιν τοὺς χαρακτῆρας τῶν ὑπεράνω τῆς σωματότητος τοῦ γραψίματος.

Δὲν γράφουσι ποτὲ μήτε τὰ διπλᾶ γράμματα μήτε τὸ s, τὸ ὁποῖον εἶναι χαρακτηριστικὸν τῆς πληθυντικῆς πτώσεως, μήτε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν προφέρονται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν.

Δύναται τις νά συνδέσῃ τὰς συλλαβὰς, ὡς καὶ τὰς λέξεις, ὡς πράττομεν τοῦτο εἰς τὸ σύνθετος γράψιμον· ἀλλὰ δὲν πρέπει ποτὲ οἱ συνδυασμοὶ οὗτοι (liaisons) νά παραλλάττουσιν τὴν σωματότητα τοῦ γραψίματος καὶ τῆς θέσεως.

Τέλος πάντων εἶναι συγχωρημένον νά μεταχειρισθῆ τις συγχοπὰς λέξεων (abbreviations) ἢ σύμβολα ἐφευρέσεως, παρ. χάριν διὰ νά γράψῃ τις τὴν λέξιν monsieurs εἶναι συγχωρημένον νά θέσῃ μόνον τὰ δύο γράμματα Ms.

Ὁ κύριος Γκαλλῆς (Galli) ἐφευρε μίαν μηχανὴν ἐν εἴδει κλαβιρίου· ἡ μηχανὴ αὕτη συγχειμένη ἀπὸ ὀδόντας (touches) ἐγκυκλίους, συζευγμένους εἰς διάστασιν βραχεῖαν, κρούεται ἀπὸ τοὺς δακτύλους τῆς χειρός· ὑπάρχουσι τόσοι ὀδόντες, ὅσα φωνήεντα καὶ σύμφωνα· θέτουσιν τις δύο, τρεῖς ἢ τεσσαρὰς δακτύλους ἐπὶ τῶν ὀδόντων, ὡς ὁ παίζων τὸ πιαν-φόρτε καὶ πιέζων αὐτοὺς ἀνυψοῦνται στελέχη τινα μικρὰ (tiges), τὰ ὁποῖα σημειοῦν τὰ ἀντιστοιχοῦντα γράμματα ἐπὶ φύλλου χάρτου φερομένου ἀπὸ κύλινδρον τινα στροφόμενον· πᾶσα χεὶρ ἐπίκειται ἐπὶ μιᾷ σειρᾷ ὀδόντων· ἡ μὲν κτυπᾷ τὴν πρώτην συλλαβὴν μιᾷς λέξεως, ἡ δὲ τὴν δευτέραν, καὶ οὕτω καθεστῆς ἐπ' ἀπειρον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν μηχανὴν ταύτην τάση γύμνασις καὶ ἐπιτηδευότης, ὅση ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὸ πιαν-φόρτε, ἀλλὰ τὸ κείμενον εὐρίσκεται ἐπομένως γεγραμμένον μὲ χαρακτῆρας συνήθεις καὶ μὲ τὴν τεράστιον ταχύτητα τῆς μουσικῆς ἐξασκήσεως.

Δὲν γνωρίζω τὴν μηχανὴν ταύτην, εἰμὴ διὰ μιᾷς περιγραφῆς, ἀλλ' ἂν

ιδέα τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης μηχανῆς εἶναι πολλοῦ λόγου καὶ θαυμασμοῦ ἀξία.

Τελειόνοντες τὸ περὶ στενογραφίας ἄρθρον μας, ἔχομεν τὴν εὐχαρίστησιν διότι δίδομεν ἀρκετὴν ιδέαν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας περὶ τῆς ὑφισταμένης ταύτης τέχνης τοῦ γράφειν (ἥτις μὴ λανθάσασα τὴν ἀγγίνοιαν τῶν προγόνων μας, ἀξίζει πολὺ τῆς ὑποδοχῆς τῶν ἀπογόνων τῆς Ἀρχαιότητος), καὶ ὑποσχόμεθα, καθόσον μᾶς συνδράμωσιν τὰ ἀρμόδια πρὸς τοῦτο μέσα νὰ τοῖς μεταχετεύσωμεν εἰς τὸ μετέπειτα καὶ ἄλλας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σπουδὰς καὶ ἐρεύνας, τὰς ὁποίας ἐλόμεν πασχίσει νὰ ὠφελῶμεν, ἂν ὁ χρόνος μᾶς συγχωρήσῃ ἀπὸ τὰς μέχρι τοῦδε προόδους καὶ δοκιμίας ἐπωφελῆ περὶ τὴν τέχνην ταύτην τοῦ γράφειν τῆς πεφωτισμένης Εὐρώπης. (12.)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Ο Νεύτων.

Ὄποταν θέλῃ τις νὰ προσδιορίσῃ τὸ μέτρον τῆς ὑψηλοτέρας ἐκτάσεως τῆς ἀνθρωπίνης εὐφυΐας ἀναφέρει τὸν Νεύτωνα, καὶ τὰς ἀνακαλύψεις αὐτοῦ καὶ τὰ συγγράμματά του. Τὸ ἔθνος τὸ ὑποῖον ἐγέννησε τὸν παράδοξον τοῦτον ἄνδρα, ἀντιθέτει αὐτὸν μετὰ καυχήσεως εἰς πᾶν ὃ, τι τῶν ἄλλων ἔθνων οἱ λαοὶ ἐπραξάν διὰ τὰς ἐπιστήμας, καὶ ἀπαιτεῖ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τὸ πλεῖστον τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ σοφοῦ κόσμου μέρος. Ὁ Γαλιλαῖος κατεδιώχθη εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὸν Γάλλον Καρτέσιον δὲν ἤξευρε νὰ διατηρήσῃ ἢ Γαλλίαν, ἀλλ' ἢ Ἀγγλίαν ἐφάνη δικαιότερα πρὸς τὸν ἄνδρα τοῦ ὁποίου ἢ εὐχρῖα τοσοῦτον εἰς τὴν ἐθνικὴν δόξαν τις συνέτεινεν. Ὁ Νεύτων ἐτιμήθη εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ λαμπρὰ δαίγματα σεβασμοῦ ἐδόθησαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετὰ τὸν θάνατόν του.

Ἦξε πρὸ ὀλίγου ἀποθάνει ὁ Γαλιλαῖος, ὀπότεν ἐγεννήθη κατὰ τὰ 1642 ὁ Ἰσαὰκ Νεύτων εἰς τὸ Βωολστρόπ (Woolstrop) τῆς Κομητείας τοῦ Λινκόλνου (Lincoln) διὰ νὰ διαδεχθῇ τὸν φιλόσοφον τῆς Φλορεντίας, νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς ἐργασίας αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐκτείνῃ καὶ τελειοποιήσῃ τὰς ἀνακαλύψεις του. Ἀλλὰ τὸ τέκνον τοῦτο τὸ ὁποῖον τὸς κόπους ἐλπίδας ἐμελλε νὰ πραγματοποιήσῃ εἶχε γεννηθῆ ἀδύνατον, καὶ ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἦτον ἀμφίβηλος. Πλὴν κατ' εὐτυχίαν ἀπὸ μητέρα συνετὴν ἐπαγρυπνούμενον διατηρήθη. Ἡ παιδικὴ αὐτοῦ ἡλικία ἦτον εὐδαίμων καὶ εἰρηνικὴ, μ' ὄλον

τι ὀλίγας προόδους ἔκαμεν εἰς τὰς πρώτας σπουδὰς εἰς τὰς ὁποίας τὸν περρέωσαν νὰ ἐνασχοληθῇ. Ἡ μήτηρ του τὸν προσδιώριζεν εἰς ὑπηρεσίαν ἣτις δὲν ἦτον παντελῶς δι' αὐτὸν κατάλληλος· ἡ ὑπερσεία αὐτῆ συνίστατο εἰς τὸ νὰ διευθίῃ τὴν οἰκονομίαν τῆς πατρικῆς αὐτοῦ περιουσίας, καὶ νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν του καὶ εἰς τῶν προϊόντων αὐτῶν τὴν πώλησιν. Κυριεὺς ἐκ τῶν μαθηματικῶν, ὁ γέρος Νεύτων τοσοῦτον μικρὰν πρὸς πᾶν ἄλλο τι τάτιν ἔδειξεν, ὥστε ἔπρεπε νὰ τὸν πραιτήσῃ τις εἰς τὴν κλίσιν αὐτοῦ καὶ τὰς ὀρέξεις του. Ἐσάλη εἰς τὴν Καμβρίγην (Cambridge) ὅπου ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἔκαμε τὰς ἀνακαλύψεις σχεδὸν ὅλας αἵτινες τὸν ἀπεθανάτησαν, ὡς τοὺς θεμελιώδεις νόμους τῆς φυσικῆς ἀστρονομίας, τὴν διάλυσιν τοῦ φωτός κτλ. Κατὰ τὰ 1665 διωρίσθη καθηγητὴς εἰς τὴν Καμβρίγην, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ πανώλης ἔκαμμεν εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν φθορὰν, κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἐν Βουλστρόπ ἰδιοκτησίαν του, ὅπου ἐξηκολούθησε τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ ἐργασίας. Δυνηθεὶς τέλος πάντων μετὰ τινα καιρὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Καμβρίγην, ἐπανέλαβεν ἐκεῖ τὴν διδασκαλίαν του. Κατὰ τὰ 1672 ἡ ἐν Λονδίῳ βασιλικὴ ἐταιρεία τὸν παρεδέχθη εἰς τοὺς κόλπους της, καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὰ περὶ τῆς ὀπτικῆς ὑπομνήματα αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν ἀλληλοδιαδόχως. Ἐπειδὴ τὰ δόγματά του ἦσαν νέχα, δὲν ἐγίνοντο πανταχοῦ παραδεκτὰ ἄνευ ἀντιστάσεώς τινος ἐκφραζομένης ἐνίοτε μετὰ πικρίας· ὀλίγον ἔλειψε νὰ καταδικασθῇ εἰς τὸ σκότος ὅλας αὐτὰς τὰς γνώσεις του. Ὁ Νεύτων, καθότι ἐγίνοντο ἀντικείμενον διχνοειῶν μεταξὺ τῶν σοφῶν, δὲν ἠθελεν ἔλεγε, ν' ἀπολέσῃ ἐν καλῶν τοσοῦτον πραγματικῶν, ὡς ἡ ἀνάπαυσις, διὰ τὰ ἐρέξῃ κατόπιρ μιᾶς σκιᾶς. Ὄποταν ἐδημοσιεύθη ἐν τῶν προτίσων αὐτοῦ συγγραμμάτων ἐπιγραφόμενον: *μαθηματικαὶ ἀρχαὶ τῆς φυσικῆς φιλοσοφίας*, προεῖδε τὰς ὁποίας ἐμελλε ν' ἀπαντήσῃ ἀντιθέσεις, καὶ ἔλεγε εἰς τὸν ἀστρὸνόμον Χαλεῦ (Halley) «*Ἡ φιλοσοφία εἶναι πολλὰ φιλόρικος καὶ φιλοτάραχος κυρία, εἶναι δυσκολώτατον ν' ἀποφύγῃ τις τὰς πολλὰς καὶ δυσσρέστους περιπλοκάς της, ἐκτὸς μόνον ἂν τυχὸν δὲν ἔχῃ τὴν παραμικρὰν μετ' αὐτῆς σχέσιν.*»

Μ' ὄλον ὅτι ἠσθάνθη ὁ Νεύτων πλέον παρὰ πᾶν ἄλλο τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ζῇ μακρὰν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, ἤξευρε μ' ὄλον τοῦτο, καὶ ν' ἀνθίσταται χρειὰς τυχοῦσας εἰς αὐτὰ ἐπιφορτιζόμενος καὶ πολιτικὰς ὑπηρεσίας. Κατὰ τὰ 1688 τῆς Καμβρίγης τὸ Πανεπιστήμιον τὸν ἐπεφόρτισε νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ κατὰ τινων ἀπαιτήσεων τοῦ Ἰακώβου

6., και ἔγεινε συγχρόνως τότε μέλος τῶν βουλῶν. Κατὰ τὰ 1695 διωρίσθη διατηρητὴς καὶ κατὰ τὰ 1799: διευθυντὴς τῶν νομισμάτων τῆς Ἀγγλίας· παραίτησε τότε τὴν ἐν Καμβριγίῃ διδασκαλικὴν ἔδραν του, καὶ καθιέρωσε τὸν καιρὸν του ὅλον εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν νέων αὐτοῦ καθηκόντων. Ἐν τοσοῦτῳ τῷ Πανεπιστήμιον, τὸ ὁποῖον μετὰ τοσοῦτου ζήλου καὶ ἐπιτυχίας εἶχεν ὑπηρετήσει ὁ Νεύτων κατώρθωσε νὰ διορισθῆ καὶ αὐτὸς οὗτος ἀντιπρόσωπός του εἰς τὴν βουλὴν τῶν κοινοτήτων. Ἀπὸ τὸ ἔτος 1703 μέχρι τοῦ τέλους τῆς ζωῆς του κατὰ τὰ 1727, ἐξελέγετο πάντοτε ἐνιαυσίως παρὰ τῆς ἐν Λονδίῳ Β. ἐταιρείας ὡς πρόεδρος αὐτῆς. Κατὰ τὰ 1705: ἔγεινεν εὐγενὴς καὶ ἱππότης. Τὰ τελευταῖα τοῦτου ἔτη κατέστησαν ἀκόμη ἐπωφελεῖ εἰς τὰς ἐπιστήμας, μ' ὅλον ὅτι ἡ διεύθυνσις τῶν νομισμάτων ἀπησχόλησε τὸν καιρὸν ὅσας ἀπαιτεῖται ὀλόκληρος εἰς ἔργα εὐφυΐας. Ὄπόταν ἔπαυσεν ὁ παραδόξος οὗτος ἀνὴρ τῷ ζῆν, τὸ ἔθνος ὀλόκληρον ἠσθάνθη μετὰ θλίψεως τὴν ὁποίαν ἔλαβε ζημίαν.

Τὸ σῶμά του ἐξέτεθη μετὰ πομπῆς ἐπὶ τινος κλίνης ἐν τῷ θαλάμῳ τῆς Ἱερουσαλήμ, μέρος ὅθεν ἐκφέρουσιν εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐνταφιασμοῦ τὰ λείψανα τῶν ὑποκειμένων τοῦ ὑψηλοτέρου βαθμοῦ, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν ἐστεμμένων κεφαλῶν. Τὸ ἔφερον ἐπομένως εἰς τὴν μονὴν τοῦ Οὐεστμίνστερ (Westminster), κρατουμένου τοῦ νεοκραθέντου παρὰ τοῦ Λόρδου μεγάλου ἀρχιγραμματέως (Lord grand-chancelier) παρὰ τῶν δουκῶν Μοντρόσσης καὶ Ροξβούργης (Montrose et Ronburgh) καὶ παρὰ τῶν Κομητῶν τῆς Πεμβρόκης, Σουξέξ καὶ Μακλεσφιλδ. (de Pembroke, de Sussex et de Maclesfield.)

Φαίνεται ὅτι ἡ μεγάλη τοῦ Νεύτωνος ψυχὴ δὲν συμμετέσχε παντελῶς τῶν ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν· καθιέρωσε διὰ τοῦ ὀνοματὸς του τὸ ἀξίωμα τοῦτο τὸ ὁποῖον πολλὰ συνεχῶς ἐξέρχεται τῆς διανοίας μας: ἂν κατορθώσωμεν νὰ τελειοποιήσωμεν τὰς ἐπιστήμας, δυνάμεθα τότε νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι θέλομεν τελειοποιήσει ἐπίσης καὶ τὴν ἠθικὴν, ἀνευ τῆς ὁποίας ἡ μάθησις δὲν εἶναι τῷ ὄντι εἰμὴ ὄνομα μάταιον. Ὁ Νεύτων παρετήρησε δι' ἐνὸς ἀπλοῦ βλέμματος τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πλέον περιπελεγμένης ἀναλύσεως. Μετὰ τὸν θάνατόν του ἡ Ἀγγλία ἀπώλεσε τὸ σκῆπτρον τῶν ὑψηλῶν μαθηματικῶν. Ἡ Γαλλία ἀπήλαυσε τὸν Κλαϊρώλτον καὶ τὸν Ἀλαμβέρτην (Clairault et d' Alembert), ἡ Ἰταλία ἐγέννησε τὸν Λαγκράγγην (Lagrange), ἡ Ἑλβετία εἶχε δώσει τὸ φῶς εἰς τοὺς Βερνούλλιους (Bernouilli) καὶ εἰς τὸν φιλόπονον Ἐϋλερ (Euler). Ἀλλ'

ἅπαντες οἱ ἐνδοξοὶ οὗτοι γεωμέτραι ἦσαν ἀπόγονοι τοῦ ἀθανάτου Ἀγγλου, ὅστις ἐφάνη ὁ διδάσκαλος καὶ ὁδηγὸς των, καὶ ὡς καλῶς εἶπεν ὁ Κονδορσέτος (Condorcet) μαθητῆς τοῦ Ἀλαμβέρτου, καὶ ἐπομένως τοῦ Νεύτωνος. « Οἱ ἀληθεῖς ἀγγινοὺς τινος ἀνδρὸς πρόγονοι εἶναι οἱ διδάσκαλοι, οἵτινες προηγήθησαν τούτων εἰς τὸ στάδιον, καὶ οἱ ἀληθεῖς ἀπόγονοι αὐτοῦ εἶναι οἱ μαθηταὶ του τοῦς ὁποίους οὗτος ἐσχημάτισεν (10.)

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Ἡ θεατρικὴ ὑποκρίτρια τῆς Ἀγγλίας πάλαι ποτὲ Miss Mellon, μετὰ ταῦτα δὲ δουκίσσα de Saint Alban, ἀποθνήσκουσα ἐσχάτως ἀφῆκε διὰ διαθήκης κληρονόμον τῆς ἀπείρου περιουσίας της τὴν κόρην τοῦ Sir Francis Burdett.

Τοῦτο εἶναι βέβαια εἰς ἡμᾶς πάντῃ ἀδιάφορον· ἀλλ' ὠφελεῖ ἐξ ἐναντίας πάντοτε νὰ μηχανώμεν ὡς ποῦ φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν Εὐρώπην ἢ ἀξία τῶν ὑπερόχων προτερημάτων.

Κατ' αὐτὴν τὴν περίεσιν Ἀγγλικὴ τις ἐφημερὶς ἀναφέρει πολλὰ παραδείγματα γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τὴν σκηνὴν, ὅπου διέπρεπον, εὐτύχησαν νὰ θέλξωσι πλουσιωτάτους καὶ ὀλβιοδαίμονας θεατὰς, οἱ ὁποῖοι τὰς ἐνυμφεύθησαν.

Τοιαῦται δὲ ἦσαν ἡ Miss Fenton, ἥτις ἐνυμφεύθη τὸν δοῦκα τοῦ Borton, ἡ κυρία Sontag ἔγεινε κόμισσα τοῦ Rossi· ἡ Κ. Sala κόμισσα τοῦ Fuentes· ἡ Κ. Leclere βραρονέσσα de la Ferté· ἡ Κ. Naldi κόμισσα τοῦ Sparre, ἡ Κ. Wenzel κόμισσα τοῦ Ὁρλόφ· ἡ Miss Parren κόμισσα τοῦ Derby· ἡ Miss Burton κόμισσα τοῦ Csoerven· ἡ Mis Foote ὀνομάσθη Lady Harrington· ἡ Miss Monaudote ἐνυμφεύθη τὸν Κ. Bull, τὸν ὁποῖον καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Λόνδραν ὀνομάζουσι χρυσόβουλλον διὰ τὸν πολὺν πλοῦτόν του.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ παραδείγματα ἀποδεικνύουσιν, ὡς εἶπαμεν, πόσον τιμῶνται καὶ ἀνταμείβονται εἰς τὴν εὐρώπην τὰ φυσικὰ ἢ ἐπίκτητα πλεονεκτήματα.

Ἀλλ' ἂν ἐξετάσωμεν καὶ τὴν ἰδικὴν μας ἱστορίαν εὐρίσκομεν ὅτι ἡ αὐτοκρατορὶσσα Θεοδώρα ἔπαιζε τὴν κωμῳδίαν, πρὶν γενῆ σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ.

— Η επιστημονική ακαδημία τῶν Παρισίων ἔδωκεν ἐφέτος, μεταξύ πολλῶν ἄλλων βραβείων, 6,000 φράγκα εἰς τὸν Κ. Δουρῶ διὰ τὸ σύγγραμμά του « δοκίμιον περὶ τῆς φυσικῆς δικονομικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως τῶν ἐκ γενετῆς τυρλῶν. — 5000 φρ. εἰς τὸν Κ. Ἀζαῖν, ὅστις συνέγραψε τὴν φυσιολογίαν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, καὶ ἀνὰ 3,000 φρ. εἰς τρεῖς συγγραφεῖς ἠθικῶν μυθιστορημάτων. Τέλος 8,000 εἰς στρατιώτην τινὰ Μαρτινὲλ Μαρτῖαιον ὡς βραβεῖον ἐναρέτων πράξεων.

— Ἐντὸς ἑξ μηνῶν τοῦ 1837 ἐκβῆκαν ἀπὸ τὰ πιεστήρια τῆς Γαλλικῆς τυπογραφίας 3413 συγγράμματα εἰς Γαλλικὴν, Ἀγγλικὴν, Ἰσπανικὴν Πορτογαλικὴν, Γερμανικὴν, Ἰταλικὴν, Τουρκικὴν, Ἀραβικὴν, Λατινικὴν, Ἑλληνικὴν καὶ Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν.

— Ὁ Κ. Peyssard διευθυντὴς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεάτρου τῆς Πετροπόλεως σταλμένος εἰς Παρισίους διὰ δραματικὰς ὑποθέσεις, κατέπεισε τὴν περίφημον τῶν Παρισίων ὑποκρίτριαν M. Taglioni νὰ μισθωθῇ εἰς τὸ εἰρημένον θέατρον, καθὼς καὶ διαφόρους ἄλλας. Ὅθεν αὐταὶ μὲν ἔλαβον ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορίσσαν ἀδαμαντοκόσμητα δακτυλίδια, καὶ ὁ Κ. Allan ὑποκριτὴς πολυτελεστάτην ταβακοθήκην τὸν δὲ Κ. Peyssard αὐτὸν ὁ αὐτοκράτωρ ὑπέγγει νὰ εὖρη ὅπου ἦτον εἰς τὸ θέατρον, καὶ κτυπήσας εἰς τοὺς ὤμους, τὸν εἶπεν « εὖγε! ἰδοὺ καλὴ διπλωματία! ἔπειτα πέρασεν εἰς τὸν λαϊμὸν τοῦ τὸ παράσημον τῆς ἀγίας Ἄννης τρίτης τάξεως. Κατὰ πρῶτον ἐτιμήθη τόσοσιν εἰς τὴν Ῥωσσίαν ἄνθρωπος τῆς σκηνῆς.

— Ὁ Κ. Conpigny ἀφῆκεν 600 φράγκα εἰς τὴν ἐταιρείαν τῆς ἀμιλικῆς τοῦ Cambrai διὰ νὰ δοθῶσιν ὡς βραβεῖον τῆς γενναιοτάτης πράξεως ἀπὸ 1830 μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἐπαρχίαν του.

— Ὁ φυσικοῖστορικὸς τῆς Δανίας Κόμης Βάργας, ὅστις διέμενεν ἤδη δύο ἔτη εἰς τὴν Μαδέραν, ἦλθεν εἰς τὴν Λισσαβῶνα, διὰ νὰ περιμετρήσῃ τὴν διαστασίαν τῆς αὐλῆς του περὶ τῶν νέων του ἐπιστημονικῶν περιηγήσεων.

Χρεωστοῦμεν κατ' αὐτὴν τὴν ἀφορμὴν νὰ γνωστοποιήσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἀνθολογίας, ὅσοι δὲν γνωρίζουσιν εἰσέτι τὴν κατάστασιν τοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅτι ὅλαι σχεδὸν αἱ διοικήσεις φιλοτιμούνται νὰ στέλλωσιν εἰς μακρυνὰς καὶ πολυδαπάνους περιηγήσεις ἐπιστήμονας καὶ φιλοσόφους ἄνδρας διὰ τὴν πρόοδον τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων. Αἱ δὲ ναυτικαὶ δυνάμεις, καθὼς ἡ Γαλλία, Ῥωσσία, Ἀγγλία κτλ. κατὰ πᾶν σχε-

δὸν ἔτος στέλλουσι μεγάλα πλοῖα διὰ νὰ περιπλεύσωσι τὴν γῆν καὶ νὰ ἀνακαλύψωσι νέους τόπους. Μόλις εἶναι δύο μῆνες ἀφοῦ ἀφῆκε τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς Γαλλίας ὁ περίφημος κοσμοπεριηγητὴς Δουμὸν Δουρβίλ καὶ ἄλλοι μετὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον. Τὴν ἀξίεπαινον δὲ ταύτην φιλοτιμίαν εἶχεν εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν καὶ ὁ ἡμέτερος μέγας Ἀλέξανδρος, ὅστις ἔστειλεν ἄλλοτε τὸν Νέαρχον ἀπὸ τὰς Ἰνδίας διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰ παράλια τῆς Ἀσίας ὡς τὸν Περσικὸν κόλπον.

— Ὁ ἐνδοξότατος ἱστορικὸς τῆς Ἰταλίας, ὁ Θουκυδίδης καὶ Τίτος Λίβιος τῆς ἐποχῆς ὁ Πιεμοντέζος Κάρολος Βόττας ἀπέθανε μετὰ μακρὰν καὶ ὀδυνηροτάτην νόσον. Ἀφῆκε δὲ συγγράμματα τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἐνωμένων ἐπαρχιῶν τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τὸ 1839 ὡς 1814, καὶ τὴν συνέχειαν τῆς ἱστορίας τοῦ Guicciardini ὡς 1789.

— Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας πρόσφερε διὰ τοῦ εἰς Βάδην (δουκάτου) πρέσβεως του ἀνὰ ἓν δακτυλίδιον ἀδαμαντοκόσμητον εἰς τὸν Κ. Herder διευθυντὴν τῆς ἀκαδημίας τοῦ Freiburg καὶ τὸν Κ. Vorl συγγραφεὰ πολλῶν γεωγραφικῶν βιβλίων.

— Συστήθη πρό τινος καιροῦ εἰς τὸ Βερολίνον ἐταιρεία λεγομένη Tugendbund εἴτε τῆς ἀρετῆς, τὰ δὲ μέλη αὐτῆς περιφερόμενα εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ ἐπισκεπτόμενα τὰς ἀποθήκας, τὰ καπηλεῖα κτλ. καταμηνύουσιν εἰς τὴν ἀστυνομίαν ὅτι θλέπωσιν ἐναντίον τῆς χρηστοτηθείας καὶ σεμνότητος.

— Ὁ Κ. Baëg, μέλος τῆς ἐπιστημονικῆς ἀκαδημίας τῆς Πετροπόλεως, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν Ἀρχάγγελον (πόλιν βορειοτάτην τῆς Ῥωσσίας) ὅθεν ἔμελλε ν' ἀποπλεύσῃ εἰς τὴν νέαν Ζέμβλαν δι' ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις. Εἶχε δὲ συνεπιβύτας τὸν δόκτορα Δορκάρ ἰατρὸν, τὸν Λεμὰν ὀρυκτολόγον καὶ βοτανικῶν, τὸν Roeder ζωγράφον καὶ ἓνα μαθητὴν τοῦ ζωολογικοῦ μουσείου.

— Δοκιμώτατος ζωγράφος τοῦ Μονάχου, ὁ Κ. Frank ἐτελείωσε πρὸ ὀλίγου ὠραϊώτατον τῆς τέχνης του ἔργον, τὸ ὅποιον κινεῖ τὴν περιέργειαν καὶ προσοχὴν ὅλων τῶν ἐμπειροκάλων. Εἶναι δὲ τοῦτο ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ζωγραφημένη εἰς πλάκῃ ὑαλίου διὰ νὰ ἐμβῇ εἰς ἓν ἀπὸ τὰ παραθύρια τῆς ἐκκλησίας τῆς ἀγίας Ἄννης.

— Αἱ ἐπιστῆμαι ἔχασαν σοφὸν τινὰ Ῥώσον τὸν Κ. Ραζαμόβαρην,

ὅστις ἐπεμελήθη πολὺ τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ ἔγραψε πολλὰ περὶ ζωγραφίας, ὅλα δὲ εἰς Γαλλικὴν γλῶσσαν.

— Ἡ Κ. Celeste χορεύτρια τῆς Γαλλίας, ἣτις ἐφημίσθη πάμπλου εἰς τὰς ὁμοσπόνδους τῆς Ἀμερικῆς ἐπαρχίας, ἐπέστρεψεν ἐκεῖθεν φέρουσα ἓν ἑκατομμύριον φράγκων, τὸ ὁποῖον ἐκέρδησε διὰ τῶν προτερημάτων τῆς ἐντὸς δύο χρόνων.

Ὁ δούξ τῆς Τοσκάνας ἔστειλε δύο χρυσᾶ σήματα εἰς τοὺς κατὰ τὴν Μασσαλίαν συγγραφεῖς τῆς ἱστορίας καὶ θεραπείας τῆς χολέρας Κ. Λύγουστίνου Fabre, καὶ Fortuné Chaillan.

— Κατὰ τοὺς παρελθόντας μῆνας τοῦ θέρους ἀπέθανεν εἰς Βεϊμάρ ὁ φιλόλογος καὶ τυπογράφος Just-Eric Walbaum ἐφευρέτης τῆς στερεοτυπίας, ἣτις ἀνήκει εἰς τὴν Γερμανίαν, καὶ ἐκεῖθεν διεδόθη εἰς τοὺς ἄλλους τόπους,

— Ἀνεκάλυψαν ἐσχάτως εἰς τὸ κατὰ τὴν Βενετίαν Παλάτιον τοῦ Marc'cello πίνακα τοῦ περιζήμου ζωγράφου Τιτιανοῦ, παριστάνοντα τὴν Ἡρωδιὰ φέρουσαν ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. (3.)

ΕΚ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ.

